

BY ØA LAND

MARIAGERFJORD

M E D L E M S B L A D M A J 2 0 2 1

**KULTURMILJØETS
VÆRDI?**

**SCREENING AF 31
KULTURMILJØER I
MARIAGERFJORD
KOMMUNE**

KULTURMILJØETS VÆRDI

HVORDAN MÅLER VI DEN?

Mariagerfjord er een af Danmarks Skulturarvskommuner med særlige bevarings- og plejeforpligtelser i forhold til historien og naturen. Og der er noget at passe på: Ca. 1.066 fortidsminder og 8.027 internationalt beskyttede områder. Ca. 5% af kommunens areal er fredet, 20% er skov.

Men hvordan bliver noget til kulturarv og kulturmiljø? Kan der opstilles en metode, målestok og begreber, som leverer et grundlag for en saglig og ideelt set objektiv bestemmelse af, *hvad der er* og *ikke er* et bevaringsværdigt kulturmiljø?

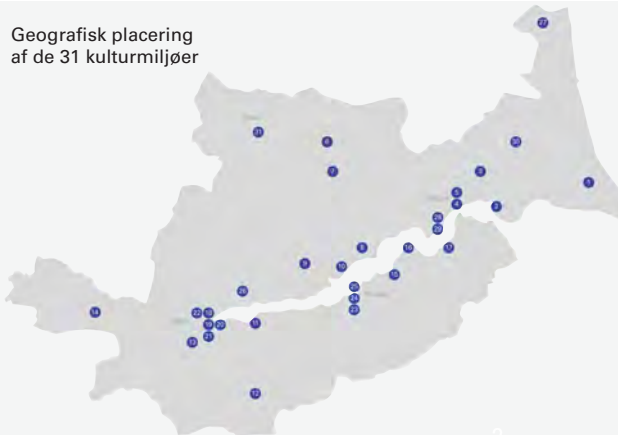
■ **Arkitektskolen Aarhus har et svar**
Skolen har netop gennemført en strategisk screening af kulturmiljøer i 52 kommuner - i alt ca. 2.000 kulturmiljøer. Målet er at gøre det mere enkelt for kommunerne at arbejde strategisk og målrettet med kulturmiljøerne. Projektet er støttet af Realdania og Screeningerne udføres med SAK-metoden, Screening Af Kulturmiljøer (SAK, og indeholder beskrivelse, foto og kort over kommunernes kulturmil-

jøer. Det vurderes også, hvor værdifuldt kulturmiljøet er kulturhistorisk og arkitektonisk, og hvordan det indgår i den lokale sammenhæng. Også kulturmiljøets egenskaber inden for turisme, bosætning, erhvervsudvikling og kulturoplevelser vurderes. Dermed bliver det tydeligt, hvilket område kulturmiljøets potentiale placerer sig inden for, og hvordan det kan gøre sig gældende i den kommunale strategiske planlægning. Screeningen er gennemført i et samarbejde mellem kommuner, museer og arkitektskolen.

I forbindelse med screeningen af **Mariagerfjord Kommune** er der udarbejdet nærmere beskrivelser af 31 kulturmiljøer. De kan læses i publikationen *Screening af Kulturmiljøer Mariagerfjord Kommune*, publiceret i marts 2019.

■ **By&Land har fået lov til at bringe uddrag fra publikationen, der kan hentes på kortlink.dk/2b3tc og på foreningens hjemmeside.**

Geografisk placering af de 31 kulturmiljøer

SCREENINGSKRITERIER

- 1) Kulturmiljøet skal være udpeget, eller kunne overvejes som udpegning, i kommunen
- 2) Kulturmiljøet skal indeholde et bebygget miljø eller helhed (ikke enkeltstående bygninger, monumenter, gravhøje, ruiner, voldsteder, diger eller lign.)
- 3) Kulturmiljøet skal rumme en bærende fortælling, der kan opleves på stedet gennem synlige spor

SÅDAN LÆSES VURDERINGEN

KULTURMILJØETS VÆRDIER skal være aflæselige i dag og baserer sig på en vurdering af tre værdiparametre, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 højest.

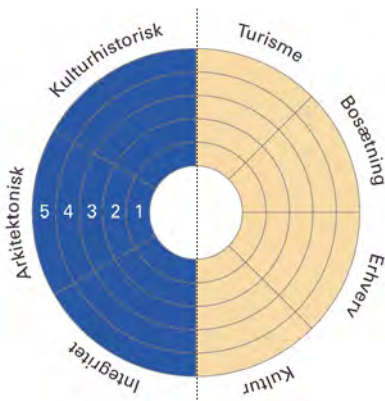
> **Kulturhistorisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets historiske betydning og kulturhistoriske fortælleverdier?

> **Arkitektonisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets rumlige, formmæssige og arkitektoniske kvaliteter?

> **Integritetsværdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets helhed og sammenhæng?

KULTURMILJØETS EGENSKABER er en indikator for iboende egenskaber ved et kulturmiljø. De vurderes ud fra fire kategorier, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 er højest.

> **Turisme:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan fremme turisme og/eller turismerelateret virksomhed?

> **Bosætning:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan rumme bosætning og/eller være en ressource for tilflytning?

> **Erhverv:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan rumme og/eller være en ressource for virksomheder og erhverv?

> **Kulturformidling:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber inden for formidling af kulturoplevelser og/eller aktivering af stedets fortælling?

*Eksemplerne på de følgende sider er ikke udtryk for en særlig prioritering fra By&Land. Se om du er enig og prøv evt. at bruge kriterierne på andre områder - og se, hvordan egne resultater matcher med rapportens vurdering.
God fornøjelse! Red: CPS*

■ CORONA, ARRANGEMENTER OG GENERALFORSAMLING

Det er ikke let at være forening og frivillig i disse tider. By & Land Mariagerfjord har måttet opgive at lave arrangementer i foråret 2021 pga forsamlingsrestriktionerne. Vi ser frem til, at de lempes eller helt forsvinder, så vi kan afholde arrangementer inkl. generalforsamling i efteråret.

By&Land-bladet er planlagt til udsendelse ultimo august/primus sept. med nyt om Bies Have, hørings svar, lokalplaner, byudviklingsstatus, arrangementer m.m.

Mvh Bestyrelsen

■ HADSUND MIDTBY

Tidligere overfartssted med mole og færgekro på sydsiden af fjorden. På nordsiden af Mariager Fjord knytter Havnegade det forhenværende færgeleje og handelstov til handelsbyens centrum. Langs kysten ligger to villaområder med lange matrikler, der strækker sig ned til fjorden. Bebyggelsesstrukturen er letafleselig og flere af de tidligere funktionsbygninger ligger i stadig forbindelse med handels- byens centrum. Dog er gadeforløbet præget af større infrastrukturelle omlægninger.

Hadsund har fortsat en funktion som centerby for lokalområdet. Byens historiske spor vil med fordel kunne understøtte en udvikling af byen, som knytter sig til hovedgaden og forbindelsen til havnen.

■ HOBRO HAVN

Havneanlæg (1834) anlagt øst for byen langs fjorden. Havnen blev udviklet som handelssted med toldbod, træskibsværft og pakhuse, hvilke er opført med tæt facade ud til Søndrekaj. I slutningen af 1800-tallet er området udviklet til industrihavn med bl.a. gasværk og slagteri. Havnen er vigtig i fortællingen om byens udvikling og indeholder flere velbevarede havnebygninger, der tilsammen danner et helstøbt og værdifuldt kulturmiljø ved fjorden. Elementer som jernbanesporene fra den tidligere havnebane og brostensbelægningen og de tilbageværende bygninger understøtter på fin vis fortællingen. Hobro Havn har gode egenskaber for at indgå i turismestrategier for købstaden.

Ved en fremtidig udvikling bør de bevaringsværdige elementer integreres og indgå som en vigtig del af den kommende planlægning.

HOBRO MIDTBY

Hobro midtby ligger i bunden af Mariager Fjord, med tæt middelalderlig bebyggelse omkring kirken. Handelsbyen har senere udviklet sig med 2-3 etagers bygninger langs Adelgade med tørve og pladssdannelser langs gadeforløbet. Den oprindelige bystruktur er letaflæselig og flere af de oprindelige købmandsgårde står bevaret med fine renæssancehuse mod hovedgaden. Flere af facaderne er dog ombygget med udviklingen af moderne handelsinteresser. Kontakten mellem byen og vandet, der tidligere har været et vigtigt element i handelsbyen, synes kun enkelte steder med kig fra hovedgade mod fjorden. Forbindelsen mellem byen og vandet kan med fordel styrkes evt. i sammenhæng med udviklingen af havnen.

MARIAGER MIDTBY

Mindre købstad med bevaret, buede gadeforløb langs Vestergade, Teglgade og Østergade, hvor gadehusene ligger tæt og optager de store terrænforskellev, som præger byen. Bykernen indeholder flere købmandsgårde fra 1700-tallet og bindingsværkshuse samt småhuse fra 1800-tallet. Mariager by opstod med oprettelsen af klosteret i udkanten af den middelalderlige bykerne, men udviklingen stagnerede, hvilket betyder at Mariager idag fremstår intakt. Langs gadeforløbene ligger flere bevaringsværdige bygninger. Mariager har i kraft af byens velbevarede og stemningsfulde middelalderlige bykerne særdeles gode egenskaber for turisme og kulturoplevelser såvel som bosætning. Købstaden er et unikt kulturmiljø, hvis kulturhistoriske værdier bør ivaretages.

DANIA

Industrisamfund fra slutningen af 1800-tallet, der omfatter større industrielle komplekser planlagt i sammenhæng med flere arbejder- og funktionærboliger samt en statslig direktørvilla langs Daniavej. Området ligger i tæt relation til Mariager Fjord nord for byen Assens. Kulturmiljøet er velholdt og området indeholder tydelige spor fra cementindustrien både i form af fabrikker, erhvervshavne, kridtgrav og arbejderboliger. Sammenhængen mellem områdets elementer fremstår tydelig og Dania er et unikt eksempel på industriens udvikling. Industriområdet udgør i sammenhæng med boligerne og det omgivende kulturlandskab et industrimiljø med stort formidlingspotentiale. En bevarende lokalplan bør udvikles for at sikre ivaretagelsen af de kulturhistoriske interesser.

GLENSTRUP

Glenstrup er en forteklyngbeby beliggende på en nordvendt skråning ned mod Glenstrup Sø. Kirken er højtliggende og har en central plads i landsbyen, hvor præstegården findes i landsbyens nordøstlige udkant. Landsbystrukturen er velbevaret og bærer præg af en tidligere stjerneudskiftning. De vigtigste elementer knytter sig til kirken, præstegården, det slyngede vejforløb, stendigerne, de udflyttede gårde i landskabet ud mod Glenstrup Sø. Den atmosfærefyldte landsbykarakter og placeringen ud til Glenstrup Sø er vigtige egenskaber i forhold til udvikling af bosætning på landet. Disse kvaliteter bør derfor ivaretages gennem en bevarende lokalplan.

ARRANGEMENTER 2021

■ GENERALFORSAMLING!

Generalforsamling afholdes, når forholdene tillader det. Indkaldelse iflg. vedtægter. Medlemmer får besked pr. mail.

■ **ØVRIGE ARRANGEMENTER.** Når det bliver muligt annonceres i mail til medlemmerne samt i opslag på hjemmeside, facebookside og i lokalaviserne.

Regnskab for By og Land Mariagerfjord 2020

Indtægter:

Kontingent & Blad	
By og Land	kr. 9.910,00
Arrangementer	kr. 50,00
	kr. 9.960,00

Udgifter:

Administration, porto m.m.	kr. 3.873,50
Annonce, Hjemmeside m.m.	kr. 5.690,23
Arrangement, foredrag m.m.	kr. 6.250,00
Kontingent By & Land, Blad	kr. 4.340,00
Arrangement indkøb	kr. 342,70
Nævnenes Hus - indsigelse	kr. 1.800,00
	kr. 22.296,43

Periodens underskud **kr. 12.336,43**

Aktiver i alt:

Jutlander Bank A/S **kr. 31.707,43**

Passiver:

Ved regnskabsårets begyndelse	kr. 44.043,66
Periodens underskud	kr. 12.336,43

Passiver i alt **kr. 31.707,43**

Mariager, den 4. januar 2021

Jørgen Simonsen, kasserer (forelagt bestyrelse, januar 2021 på bestyrelsesmøde).

Regnskabet er revideret og beholdningerne kontrolleret for perioden 1. januar til 31. december 2020 uden anmærkninger.

Hobro, 20/1-2021

Hobro, 15/1-2021

Jytte Frederiksen

Karen Bente Holmgaard

Underskrevet regnskab fremlægges på generalforsamlingen.

By og Land Mariagerfjord Budget 2021

Indtægter:

Kontingent & Blad	kr. 10.000,00
Arrangementer	kr. 7.000,00
Indtægter i alt	kr. 17.000,00

Udgifter:

Administration, porto m.m.	kr. 3.200,00
Annonce ,Hjemmeside m.m.	kr. 3.800,00
Arrangementer, kørsel m.m.	kr. 5.600,00
Kontingent By & Land, Blad	kr. 4.400,00
Udgifter i alt	kr. 17.000,00

Balance **kr. 0,00**

Mariager, den 4. januar 2021

/Jørgen Simonsen, kasserer/bestyrelsen.

NB: KONTINGENT 2021

Kontingent og Bladet By og Land (såfremt dette ønskes) bedes venligst indbetalt **senest den 28. maj 2021.**

Kontingent er uændret ift. 2020

Se betalingsoplysninger på bagsiden.

Venlig hilsen på bestyrelsens vegne

Jørgen B. Simonsen

Kasserer i By og Land Mariagerfjord.

BY&LAND

MARIAGERFJORD

Bestyrelsen

Formand: *Claus Pico Stæhr*, Østergade 29, 9550 Mariager. Tlf.: 23251683. staehr@staehrgrafisk.dk

Næstformand: *Leif Høgh*, Havnegade 10, 9550 Mariager. Tlf.: 98541783/40171783. leif@l-hoegh.dk

Kasserer: *Jørgen Borup Simonsen*, Vestbakken 45, 9550 Mariager. Tlf.: 29708775. bjspri privat@gmail.com

Sekretær: *Poul Bergmann*, Lyngbakken 30, 9560 Hadsund. Tlf.: 20879875. bergmannpoul@gmail.com

Kirsten Hjarnø Mathiassen, Vester Bakker 7, 9500 Hobro. Tlf.: 98523525. kirsten.hjarnoe@gmail.com

Peter Valeur Riise, Hanehøjvej 9, Ajstrup, 9560 Hadsund. Tlf.: 98573710.

Hanne Egebjerg, Aalborgvej 82, Glargårde 9560 Hadsund. Tlf.: 98162904. by@landskab.com

Suppleanter: *Helle Mathiassen*, helle_mathiassen@hotmail.com
Dorthe Palm Hansen, dorthepalm1@gmail.com

Revisorer: *Jytte Frederiksen* og *Karen Bente Holmgaard*.
Revisorsuppleant: *Søren Frederiksen*.

Hjemmeside:

www.byogland-mariagerfjord.dk
Mail: byoglandmf@outlook.dk
Facebook: www.facebook.com/ByLand-Mariagerfjord

■ Kontingentsatser:

Personligt medlemskab

kr. 100,00 årligt

Firma medlemskab

kr. 200,00 årligt

Medlemskab inkl. hovedforeningens blad By og Land kr. 110,00. Det udkommer 4 gange årligt og betales sammen med kontingent.

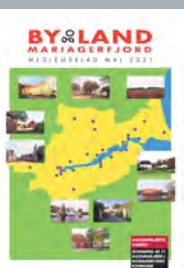
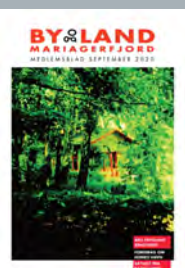
Medlemskab/Kontingent:

Kontingent samt eventuelt blad bedes indbetalt på konto med angivelse af navn, adresse, telefonnummer og mail-adresse på foreningens konto i:

Jutlander Bank

Reg. nr. 9336 konto nr. 3365774187

For at lette kommunikationen til vore medlemmer vil vi gerne have oplyst vore medlemmers e-mail adresse og telefonnummer. Send en e-mail til kasserer Jørgen Simonsen på bjspri privat@gmail.com. Adresseændring bedes også meddelt kassereren.

HUSK: Du modtager By&Land Mariagerfjords medlemsblad to gange om året og landsforeningens blad fire gange om året for kr. 110.